

Náš bůh jsou létající nudle

Moderní vzpoura vypadá různě. Vzduchem například létají kameny, lidé drží hladovku nebo zakládají politická hnutí. Američan Bobby Henderson to vyřešil po svém, stvořil docela nové náboženství.

MAGDALENA NOVÁ

Co spojuje padesátiletého diplomata z Frankfurtu, mladého Švéda, který na Jutském poloostrově opravuje počítače, univerzitní studenty z obou stran Atlantiku nebo bývalou květinářku z Texasu?

Víra v létající špagetovou obludu. Slepeneček těstovin, ze kterého trčí tři oči na stopkách a dvě masové koule, se prý před pár týdny snesl k mladému nezaměstnanému Američanovi Bobbymu Hendersonovi a předal mu poselství: „To já stvořil svět, nejprve hory, stromy a také jednoho trpaslíka. Od té doby ovládnám svět svými nudlovitými údy.“

Novodobý prorok Henderson nenil, propracovanou špagetovou teorii vystavil na adrese www.venganza.org a nové náboženství, tzv. pastafariánství, bylo na světě. A aby toho nebylo málo – nudlová církev, která věřícím v ráji slibuje tovarnu na striptérky a soppku chrstající pivo, se stala nejrychleji rostoucím náboženstvím v poslední době.

Špagetami proti úředníkům

Nebo bylo všechno jinak? Na první pohled sice vypadá pastafariánství jako vtip, kterými plní internet

plno dalších Američanů, ve skutečnosti je ale létající špagetový obudismus hlavně dobře promyšlenou on-line revoltou proti tažení školského úřadu v Kansas City. Ten totiž schválil, že v hodinách biologie bude na státních školách vyučována nejen Darwinova evoluční teorie, ale také učení inteligentního projektanta (viz *přehled vedle*).

Pokus popíchnout konzervativní školní úředníky nezapadl, ale vzbudivil smrt solidarity mezi lidmi rozdílného věku, vzdělání i národnosti. „Bobby Henderson se totiž snaží inteligentní plán zesměšnit jeho vlastními prostředky,“ říká Alexander Dunkelsbühler alias Dead Poet, v civilním životě padesátiletý diplomat z Německa.

Kansas není tak daleko

Není nic podivného, že se pro superinteligentní chuchvalec těstovin nadchli Američané, jich se výuka

na státních školách přímo dotýká. Co ale vede lidi z Německa, Švédska, Anglie nebo Slovinska, aby se převlékali za piráty (povinná výbava věřících) a pojídali v nadměrném množství špagety? Obávají se totiž, že by se spor evoluce a náboženství mohl přelít i přes Atlantik.

„Je strašně jednoduché smést tohle náboženství pod stůl jen jako vtip. Argumenty, na nichž celý systém Bobbyho Hendersona stojí, jsou ale vážné. Kansas je sice daleko od mého života i Anglie, kde žiju, svět je ale vzájemně propojený. To, co se stane v Kansasu, může se jednou dostat k nám,“ zamýšlí se univerzitní student David Stubbards z Kentu.

Prozatím se Hendersonovi ozvali příznivci z 18 zemí od Ruska po Venezuelu. Česká republika v seznamu chybí. Co není, může být, rozměklá morálka a ráj připomínající kabaret oslovil už i několik Čechů.

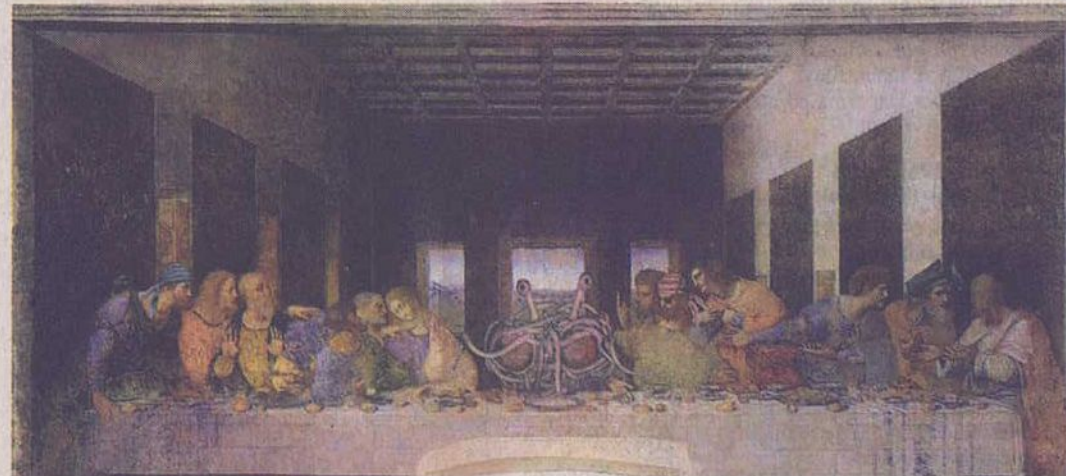
Stačí zadat v jakémkoliv vyhledávacím heslo „flying spaghetti monster“ čili létající špagetová obluda...

(Čtvrt)milion dolarů za důkaz

Někteří berou Hendersonovu výzvu jako dobrý žert, jiní ji vzali smrtelně vážně. Natolik vážně, že jsou ochotni do sporu investovat statisíce dolarů. Kreacionista (viz *přehled vedle*) Kent Hovind například slíbil čtvrt milionu dolarů za důkaz evoluce. Podle něj tato teorie nijak nesouvisí s vědou, ale je jen vědeckou vírou.

Autoři internetových stránek BoingBoing trumfli doktora Hovinda návrhem, že naopak dají čtvrt milionu dolarů tomu, kdo sežene důkaz, že Ježíš Kristus nebyl synem létající špagetové obludy.

Zájem odpůrců kreacionismu a inteligentního plánu byl nakonec tak mohutný, že se odměna vyšroubovala až na rovný milion dolarů.

Mezi učedníky. Létající špagetové monstrum se prý sneslo k Bobbymu Hendersonovi a předalo mu poselství: „To já stvořil svět, nejprve hory, stromy a také jednoho trpaslíka.“
Foto archiv LVN

Vzešli jsme z opice? Nevěříme

Dokončení ze strany 17

„Inteligentní plán je za hranicemi vědy,“ odmítá odbornou polemiku s „designéry“ například profesor Jan Zrzavý, evoluční biolog z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. On i další čeští vědci odmítli na kongres přijít.

Druhý tábor ovšem vrací úder. „To, co víme, ukazuje na stvoření, design, plán či jak to nazveme,“ tvrdí Pavel Kábrt, zřejmě neaktivnější z českých propagátorů kreacionismu, který výtky proti Darwinovi publikuje na internetových stránkách <http://memento.junweb.cz>.

A přidává argument, který rádi užívají zastánci inteligentního designu. „Když najdeme na pustém místě hodinky, můžeme z nich usuzovat na existenci nějakého, třeba už dávno neexistujícího hodináře. Jen z toho výrobku a jeho složitosti,“ vysvětluje nevyhnutelnost existence superinteligentního „hodináře“.

Amerika se soudí, u nás má stále navrch Darwin

Beheho myšlenka, že život na zemi vznikl jen jako výsledek náhodných chemických reakcí, není nijak originální. Křesťané či židé se tisíce let spoléhají na stvoření světa z ničeho během šesti dnů. Nositel Nobelovy ceny Francis Crick zase ohromil evolucionisty neotřelým vysvětlením, že si Zemi vytipovali mimozemšťané a úmyslně na ni přenesli pradávne zárodky života.

Ovšem až Darwinova černá skříňka a v ní skrytý velký plánovač dokázali rozpoutat bouřlivé diskuse. K problému se vyjádřil dokonce i americký prezident. „Po-

kud se mě ptáte, zda lidé mají být vystaveni vlivu nejrůznějších názorů, pak odpovídám ano,“ nechal se nedávno slyšet George W. Bush.

A dokázali odstartovat také jeden bizarní soudní spor. Federální soud v Harrisburgu v Pensylvánii totiž rozhoduje o tom, zda žáci místní venkovské školy skutečně začnou učit, že kromě evoluční teorie existují i jiné výklady vývoje života.

Školáci i soudci v Česku mohou zatím zůstat klidní. V osnovách je bude dál týrat pouze Charles Darwin a jeho teorie, která tolik proslavila ostrovy Galapágy a místní obrovské želvy.

Jak se vyvíjel život na Zemi

• **Stvoření (kreacionismus)**
Svět byl stvořen z vůle boha. Křesťané tvrdí, že se tak stalo v průběhu šesti dnů.

• **Inteligentní plán**
Nepopírá evoluci jednotlivých druhů, složité biochemické systémy, které nejsou dále dělitelné, ale byly navrženy vyšší inteligencí.

• **Evoluční teorie**
Na základě přirozeného výběru přežívají ve světě jen ti, kteří mají nejvýhodnější vlastnosti. Tyto rysy dědí další generace. Jestliže takový výběr trvá dost dlouho, nastanou změny v populaci, které mohou nakonec vést k vývoji nového druhu.

Vzešli jsme z opice? Nevěříme

Nejen teroristé, tornáda či kolísající ceny ropy teď trápí hlavy milionů Američanů. Dumají, jak vznikl svět a člověk. Z opice, jak tvrdil Darwin? Nebo všechno vymyslel **inteligentní plánovač**? A nebo pocházíme dokonce ze změti těstovin?

MAGDALENA NOVÁ

Michael J. Behe je prototypem profesora na americké univerzitě. Jako správný vědec nosí brýle, usmívá se doširoka a pod sakem nosí kostkovanou košili.

Hlavně ovšem tenhle muž, který svůj život zasvětil studiu bílkovin, způsobil rozruch mezi vědci i obyčejnými laiky. Před deseti lety totiž napsal knihu Darwinova černá skříňka a v ní po mnoha letech bá-

dání přivedl na svět inteligentního plánovače. Byl to právě velký designér, kdo dal před miliardami let pokyn, aby neživá hmota oživila, a začal se tak vyvíjet život.

„Život na zemi je výsledkem důmyslné, inteligentní činnosti,“ tvrdí ve své knize Behe. Vědeckými argumenty, přitom „objasnil“ Behe záhadu, s níž si lámal hlavu před 150 lety Charles Darwin a po něm armáda dalších vědců.

Projektant stvořil svět I létající špagetovou obludu

Následovalo něco, co by člověk od akademiků a suché vědy čekal jen stěží. Rozpoutala se totiž celosvětová mela – jedni odborníci začali Beheho závěry velebit, jiní je posměšně vykazovali z univerzitních poslucháren na kazatelny kostelů, někteří lidé se cítili inteligentním plánem natolik dotčeni, že se rozhodli organizovaně se bouřit.

Jako třeba čerstvý absolvent univerzity Bobby Henderson z Kansasu. Když se dověděl, že by se měl

inteligentní plán, který podle něj jen přelakoval boha na „návrháře“, stát součástí hodin biologie na amerických státních školách, na obranu vymyslel a rozjel vlastní, velmi propracované náboženství – létající špagetový obludismus.

Jeho nápad zakrátko ocenilo na dvacet milionů návštěvníků, kteří se zastavili, pobavili nebo rozčílili na internetových stránkách nové církve www.venganza.org.

„Všichni souhlasíme s tím, že je důležité, aby studenti slyšeli různé pohledy na vznik světa, a mohli si tak vybrat teorii, která pro ně bude nejsrozumitelnější. Proto nabízím tu, podle níž stvořilo svět špagetové monstrum,“ píše Henderson v otevřeném dopise, který rozeslal školským úřadům ve Spojených státech.

Sporů, jak to vlastně se vznikem života bylo, nebyla ušetřena ani Česká republika. Do Prahy se před čtrnácti dny sjelo na konferenci Darwin a inteligentní projekt osm stovek kritiků evoluce z 18 zemí.

Pokračování na straně 18